

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾

z dnia 2021 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich
czasowo przebywających za granicą**

Na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. poz. 1652 oraz z 2020 r. poz. 1388) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 11 w ust. 9 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „i”;
- 2) w załączniku nr 1:
 - a) w części zatytułowanej „**SZKOŁA PODSTAWOWA**”:
 - w części zatytułowanej „**EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA Klasy I–III szkoły podstawowej**”, w części zatytułowanej „**Treści nauczania–wymagania szczegółowe**”, w części zatytułowanej „**Teksty kultury**”, część zatytułowana „**Lektury uzupełniające (2 pozycje w każdym roku we fragmentach/całości, do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):**” otrzymuje brzmienie:
**„Lektury uzupełniające
(2 pozycje w każdym roku we fragmentach/całości, do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):**
Justyna Bednarek, Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych);
Waldemar Cichoń, Cukierku, ty łobuzie!;
Agnieszka Frączek, Rany Julek! O tym, jak Julian Tuwim został poetą;
Dorota Gellner, Wścibscy;

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

Julita Grodek, *Mania, dziewczyna inna niż wszystkie. Opowieść o Marii Skłodowskiej-Curie*;

Tom Justyniarski, *Psie troski*;

Grzegorz Kasdepke, *Detektyw Pozytywka*;

Piotr Kordyasz, *Lolek. Opowiadania o dzieciństwie Karola Wojtyły* (fragmenty);

Barbara Kosmowska, *Dziewczynka z parku*;

Zofia Kossak-Szczucka, *Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata*;

Maria Krüger, *Karolcia*;

Joanna Papuzińska, *Asiunia*;

Danuta Parlak, *Kapelusz Pani Wrony*;

Roman Pisarski, *O psie, który jeździł koleją*;

Janina Porazińska, *Pamiętnik Czarnego Noska*;

Maria Terlikowska, *Drzewo do samego nieba*;

Barbara Tylicka, *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie*;

Danuta Wawilow, *Najpiękniejsze wiersze*;

Łukasz Wierzbicki, *Afryka Kazika; Dziadek i niedźwiadek*;

Wybrane polskie komiksy, np.:

Henryk Jerzy Chmielewski, *Tytus, Romek i A'Tomek* (do wyboru);

Janusz Christa, *Kajko i Kokosz* (do wyboru).

Czasopisma, strony internetowe, programy telewizyjne i radiowe (w miarę możliwości), filmy, popularne piosenki dla dzieci.”,

- w części zatytułowanej „**JĘZYK POLSKI Klasy IV–VIII szkoły podstawowej**”, w części zatytułowanej „**Treści nauczania–wymagania szczegółowe**”:

- w części zatytułowanej „**Klasy IV–VI**”, część zatytułowana „**Teksty kultury**” otrzymuje brzmienie:

„**Teksty kultury**

Lektura obowiązkowa:

Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa*;

Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks);
Ignacy Krasicki, wybrane bajki;
Adam Mickiewicz, *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz*
(fragmenty, w tym opisy: zwyczaje i obyczaje, polowanie i koncert
Wojskiego);
Bolesław Prus, *Katarynka*;
Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*;
Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*;
Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;
Wybrane podania, legendy i baśnie polskie;
Wybrane wiersze Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego
Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamieńskiej, Joanny
Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Juliusza
Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz
pieśni i piosenki patriotyczne, kolędy.

Lektura uzupełniająca

**(2 pozycje w każdym roku szkolnym, we fragmentach lub w całości do
samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):**

Adam Bahdaj, *Kapelusz za 100 tysięcy*;
Emilia Kiereś, *Rzeka*;
Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*;
Janusz Korczak, *Król Maciuś Pierwszy*;
Zofia Kossak-Szczucka, *Topsy i Lupus*;
Marcin Koziół, *Skrzynia Władcy Piorunów*;
Stanisław Lem, *Cyberiada* (fragmenty);
Bolesław Leśmian, *Klechdy sezamowe*;
Kornel Makuszyński, wybrana powieść;
Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*;
Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść;
Ewa Nowak, *Pajaczek na rowerze*;
Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa*;
Longin Jan Okoń, *Tecumseh*;

Ferdynand Antoni Ossendowski, *Słoń Birara*;
Jacek Podsiadło, *Czerwona kartka dla Sprężyny*;
Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*;
Alfred Szklarski, wybrana powieść;
Wybrane pozycje z serii *Nazywam się...* (np. *Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Jan Paweł II*)
lub inne utwory literackie i teksty kultury, wybrane przez nauczyciela, np. film, spektakl.
Wybrane programy telewizyjne i radiowe, czasopisma (w miarę możliwości).”

- w części zatytułowanej „**Klasy VII i VIII**”, część zatytułowana „**Teksty kultury**” otrzymuje brzmienie:

„**Teksty kultury**

Lektura obowiązkowa:

Aleksander Fredro, *Zemsta*;
Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*;
Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII;
Ignacy Krasicki, *Żona modna*;
Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz*, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*;
Sławomir Mrożek, *Artysta*;
Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*;
Juliusz Słowacki, *Balladyna*;
Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż);
Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*;
Wybrane wiersze Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta, Stanisława Barańczaka, Wisławy Szymborskiej, Jarosława Marka Rymkiewicza oraz fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca.

Lektura uzupełniająca

(2 pozycje w każdym roku szkolnym, we fragmentach lub w całości do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):

Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*;

Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*;

André Frossard, *Nie lękajcie się! Rozmowy z Janem Pawłem II*;

Barbara Kosmowska, *Pozłacana rybka*;

Zofia Kossak-Szczucka, *Bursztyny* (wybrane opowiadanie);

Karolina Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne 22 IX 1939–5 IV 1945*;

Bolesław Prus, *Placówka*;

Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy, Sąd Ozyrysa*;

Melchior Wańkowicz, *Bitwa o Monte Casino* (fragmenty);

lub inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże.”,

- b) w części zatytułowanej „**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE**”, w części zatytułowanej „**JĘZYK POLSKI Klasy I–IV Liceum ogólnokształcące**”, w części zatytułowanej „**Treści nauczania–wymagania szczegółowe**”, część zatytułowana „**Lektura**”, otrzymuje brzmienie:

„Lektura

Teksty poznawane w całości – nie mniej niż 8 pozycji książkowych oraz wybrane przez nauczyciela teksty o mniejszej objętości, przy czym nie można pominąć autorów i utworów oznaczonych gwiazdką:

**Bogurodzica;*

Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty);

*Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II, psalmy, w tym *Psalm 13*, *Psalm 47*, treny, w tym: IX, X, XI i XIX, *Odprawa posłów greckich* (fragmenty);

Andrzej Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragmenty);

Kronika Książąt Polskich, oprac. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski;

Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);

Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty);

Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;

Stanisław Staszic, *Przestrogi dla Polski* (fragmenty);

*Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*, wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze, *Konrad Wallenrod* (fragmenty), *Dziady* cz. IV (fragmenty), *Dziady* cz. III (fragmenty);
Juliusz Słowacki, *Kordian* (fragmenty), wybrane wiersze, w tym *Grób Agamemnona* (fragmenty), *Testament mój*, *Listy do Matki* (fragmenty);
Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze, w tym *Fortepian Szopena*;
Aleksander Fredro, *Śluby panieńskie*;
*Bolesław Prus, *Lalka* (fragmenty);
*Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty), *Listy z podróży do Ameryki* (fragmenty);
Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem*;
Adam Asnyk, wybór wierszy;
Maria Konopnicka, wybór wierszy;
wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprowicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;
Stanisław Wyspiański, *Wesele* (fragmenty);
*Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi*, tom I – *Jesień* (fragmenty);
Stefan Żeromski, *Rozdziobią nas kruki, wrony...*, *Przedwiośnie*, *Ludzie bezdomni*;
Ferdynand Antoni Ossendowski, *Mocni ludzie*, *Ludzie, zwierzęta, bogowie*;
Krystyna Lubieniecka-Baraniak, *Gdy brat staje się katem*;
Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);
wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Tadeusz Peiper, Józef Czechowicz;
wybrane wiersze następujących poetów: Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;
Zofia Kossak-Szczucka, *Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919*, *Błogosławiona wina*;
Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*, *Ludzie, którzy szli*;
Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*;
Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie;
Hanna Krall, *Zdqżyć przed Panem Bogiem*;
Józef Mackiewicz, *Droga donikąd* (fragmenty),
Kazimierz Moczarski, *Rozmowy z katem* (fragmenty);

wybrane wiersze następujących poetów: Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, *Wisława Szymborska, *Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów *Pan Cogito* oraz *Raport z oblężonego Miasta*, *Czesław Miłosz, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel, Ryszard Krynicki, Adam Zagajewski;

Sławomir Mrożek, *Tango*;

Marek Nowakowski, *Raport o stanie wojennym* (wybrane opowiadanie); *Górką „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);

Witold Pilecki, *Raport Witolda*;

Wiesław Kielar, *Anus mundi*;

Jan Paweł II, *Przekroczyć próg nadziei* (fragmenty), *Tryptyk rzymski*, *Pamięć i tożsamość* (fragmenty), *Fides et ratio* (fragmenty);

Karol Wojtyła, *Przed sklepem jubilera*;

Stefan Wyszyński, *Zapiski więzienne*;

Paweł Zuchniewicz, *Ojciec wolnych ludzi. Opowieść o Prymasie Wyszyńskim*;

Jacek Dukaj, *Katedra* (z tomu *W kraju niewiernych*);

Antoni Libera, *Madame*;

Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);

Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);

wybrane utwory okresu stanu wojennego;

powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk.

Zalecane dzieła teatralne i filmowe:

Amadeusz, reż. Miloš Forman;

Dekalog, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;

Dziady, reż. Konrad Swinarski;

Elektra, reż. Piotr Chołodziński;

Emigranci, reż. Kazimierz Kutz;

Iwona, księżniczka Burgunda, reż. Zygmunt Hübner;

Kartoteka, reż. Krzysztof Kieślowski;

Kordian, reż. Jan Englert;

Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza, reż. Tadeusz Konwicki;
Moralność pani Dulskiej, reż. Tomasz Zygadło;
Nad Niemnem, reż. Zbigniew Kuźmiński;
Noc listopadowa, reż. Andrzej Wajda;
Noce i dni, reż. Jerzy Antczak;
Przerwanie działań wojennych, reż. Juliusz Machulski;
Rewizor, reż. Jerzy Gruza;
Rękopis znaleziony w Saragossie, reż. Wojciech Jerzy Has;
Sanatorium pod klepsydrą, reż. Wojciech Jerzy Has;
Śluby panińskie, reż. Andrzej Łapicki;
Wizyta starszej pani, reż. Jerzy Gruza;
Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda.

Teksty polecane do samokształcenia:

Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów, red. Jerzy Bralczyk;
Jan Błoński, *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*;
Grażyna Borkowska, *Pozytywiści i inni*;
Włodzimierz Dłubacz, *O kulturę filozofii*;
Karol Estreicher, *Historia sztuki w zarysie*;
Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, red. Katarzyna Kłosińska;
Czesław Jaroszyński i Piotr Jaroszyński, *Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej*;
Piotr Jaroszyński, *Człowiek i nauka. Studium z filozofii kultury*;
Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*;
Teresa Kowalik, Przemysław Słowiński, *Królewski dar. Co Polska i Polacy dali światu*;
Jacek Kowalski, *Niezbędnik Sarmaty*;
Jakub Z. Lichański, *Retoryka. Historia – Teoria – Praktyka*, t. I i II;
Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*;
O polską kulturę humanistyczną. Z Mieczysławem A. Krąpcem OP rozmawia Piotr S. Mazur;
Jan Miodek, *Słownik ojczyzny polszczyzny*;
Anna Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*;

Popularna encyklopedia mass mediów, pod red. J. Skrzypczaka;

Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, red. Edyta Bańkowska i Agnieszka Mikołajczuk;

Ryszard Przybylski, *Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego*;

Zbigniew Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*;

Władysław Tatarkiewicz, *Historia filozofii, Dzieje sześciu pojęć, Droga przez estetykę*;

Mieczysław Tomaszewski, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje.*”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r.

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Jakub Jakubowski

Dyrektor

/ – podpisany cyfrowo/